

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Τίχ. Δ/ση: Μεσογείων 119, Αθήνα
Πληροφορίες: ΦΡΑΓΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
Τηλ.: 2131513707
Email: z.fragkou@prv.ypeka.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, **27/04/2022**
Α.Π.:

Κωδικός Πρόσκλησης:

ΤΑ-01
Ταμείο Ανάκαμψης
Αναγνωριστικό 16846

Προς:
Πίνακα Αποδεκτών

2^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ 1 «ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ»
ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.4**

**«Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας»
Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

- α. Υποδομή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ)».
- β. Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού».
- γ. Υλοποίηση υποδομής διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη (όπως εκάστοτε ισχύουν)

1. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
4. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
6. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
7. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
5. Το Π.Δ. 2/2021 (ΦΕΚ 2/Α'/05.01.2021) περί Διορισμού Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
8. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
9. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135) .
10. Τον ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147).
11. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
12. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 257/06.11.2020 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Διορισμός Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 931).

13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).

14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1).

15. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).

16. Την υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).

17. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).

18. Την υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

19. Την υπ' αριθμ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0) απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της με αριθμό 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

20. Την υπ' αριθμ. 154839 ΕΞ 2021/06.12.2021 (ΑΔΑ: ΩΗΠΟΗ-Υ3Μ) απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί τροποποίησης της υπ' αριθμ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 όμοιας απόφασης.

21. Το Ν. 4738/2020 (ΦΕΚ 207/Α/ 27.10.2020) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε' για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility - Ταμείο Ανάκαμψης).

22. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

23. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2014/C 198/01 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία».

24. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») (Ο.Υ ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4

25. Το Ν. 4772/2021 (Α 17) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

26. Την υπ' αριθμ. 17642/10.2.2021 εγκύκλιο οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2021 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2022-2024 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ειδικότερα την παράγραφο 5.14. Ένταξη έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης.

27. Την υπ' αριθμ. 35259/24.03.2021 ΚΥΑ (Β 1197) Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

28. Το Α.Π. 67335/08.06.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: Μέθοδος Παρακολούθησης έργων Ελλάδα 2.0.

29. Την υπ' αριθμ. 27562ΕΞ 2022/1-3-2022 Απόφαση ένταξης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών του έργου με τίτλο «Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων για την επεξεργασία και καθαρισμό αστικών λυμάτων περιβαλλοντικά ευαίσθητων οικισμών και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων» (ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ ΤΑ 5164462) (ΑΔΑ ΡΞΓΑΗ-ΖΒΧ).

30. Την Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/21905/2064/4-3-2022 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ 1 «ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ» ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας» η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΑΔΑ: 90ΦΙ4653Π8-ΝΚΟ).

31. την Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/32109/3254/1-4-2022 Τροποποίηση Πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ 1 «ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ» ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας» η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΑΔΑ: 6Ν8Ι4653Π8-Ε74), όσον αφορά στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων και στην τροποποίηση των δικαιολογητικών της παρ. 5.1 του άρθρου 5 καθώς επίσης και στην τροποποίηση της περ. 4.5.2.4 της υποπαρ. 4.5.2 της παρ. 4.5 του άρθρου 4 της Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/21905/2064/4-3-2022 αρχικής Πρόσκλησης.

32. Την ανάγκη 2ης τροποποίησης της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ 1 «ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ» ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας» η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όσον αφορά στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων της παρ. 5.1 του άρθρου 5 της Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/32109/3254/1-4-2022 Τροποποίησης Πρόσκλησης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων:

για την υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων), στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας», του παραρτήματος της από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα, προκειμένου να ενταχθούν στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και χρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU.

Για έργα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων που εμπίπτουν στο αντικείμενο της παρούσας πρόσκλησης, καθώς και για έργα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων που εμπίπτουν στο αντικείμενο της παρούσας πρόσκλησης και

έχουν ήδη ενταχθεί στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων: ΟΤΑ Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «Αντώνης Τρίτσης», οι καθ' αρμοδιότητα Φορείς Υλοποίησής τους δύνανται να εκδηλώσουν ενδιαφέρον στο πλαίσιο της παρούσας.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης θα πρέπει να αφορούν:

- A. Σε έργα υποδομής δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ).
- B. Σε έργα αναβάθμισης, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού.
- Γ. Σε έργα υλοποίησης υποδομής διαχείρισης υλός από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο, οι πράξεις θα πρέπει να οδηγούν :

- Στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των Οδηγιών 91/271/ΕΟΚ, 60/2000/ΕΚ, (ΕΕ) 2018/850 και (ΕΕ) 2018/851,
- Στην κάλυψη με επαρκή δίκτυα αποχέτευσης και Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων οικισμών με πληθυσμό κάτω των 2.000 ι.κ. και, κατά συνέπεια, στην εξάλειψη σηπτικών δεξαμενών στις περιοχές αυτές,
- Στην ενίσχυση της διαχείρισης των υπερβολικών φορτίων αποχέτευσης, λόγω πρόσθετου πληθυσμού,
- Στη διαχείριση του μέγιστου πληθυσμού κατά την τουριστική περίοδο και κάλυψη για 40 έτη,
- Στην εφαρμογή νέων η/και καινοτόμων τεχνολογιών ή/και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Στη βελτιωμένη διαχείριση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στους οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των 2.000 ι.κ.
- Στη μεγιστοποίηση της προστασίας του περιβάλλοντος με την αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού. Το μέρος της επένδυσης που αφορά στην αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού πρέπει να πληροί την απαίτηση να οδηγήσει η ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10%, η οποία επιτυγχάνεται αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο.
- Στην αντιμετώπιση του προβλήματος της διαχείρισης της υλός με σύγχρονες και καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες, σύμφωνα με την ΚΥΑ 80568/4225/22.03.1991 (Β΄ 641), και ιδίως την

οδηγία για τα απόβλητα (ΕΕ) 2018/851, μετά τις προτεινόμενες παρεμβάσεις σε όλη σχεδόν τη χώρα και ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, όπου το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της παραγόμενης ιλύος είναι σημαντικό (επαρκής ποσότητα παραγόμενης ιλύος).

-Στη συμμόρφωση με τον κανόνα του DNSH δηλαδή ότι το μέτρο αυτό δεν θα βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή του μέτρου και τα μέτρα μετριασμού που ορίζονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και σύμφωνα με τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για την αντιμετώπιση της μη σημαντικής βλάβης (2021/C58/01). Ειδικότερα, το μέτρο υπόκειται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, καθώς και σε σχετικές αξιολογήσεις στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των απαιτούμενων μέτρων μετριασμού.

Η ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στους ακόλουθους θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΥΛΩΝΑΣ 1	ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.4	Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	Υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσσης από την επεξεργασία λυμάτων
Υποέργο 1	Υποδομή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ).
Υποέργο 2	Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού.
Υποέργο 3	Υλοποίηση υποδομής διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Θεματικός Στόχος	ΚΩΔ.	Ονομασία	Μονάδα Μέτρησης	Κατηγορία Περιφέρειας	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1	C019	Επεξεργασία λυμάτων : Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	50.000		
2	C019	Επεξεργασία λυμάτων : Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	500.000		
3		Διαχείριση Λυματολόασης	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1.500.000		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

Θεματικός Στόχος	ΚΩΔ.	Ονομασία	Μονάδα Μέτρησης	Κατηγορία Περιφέρειας	κωδ. Ειδικού στόχου	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
						ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1	T4441	Ποσοστό Ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς μέχρι 2000 ιπ	Ποσοστό	Δεν εφαρμόζεται	29	100		
2	T4441	Ποσοστό Ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς Α, Β και Γ προτεραιότητας κατά οδηγία 91/271/ΕΟΚ	Ποσοστό	Δεν εφαρμόζεται	29	100		
3		Διαχείριση Λυματολόασης	Ποσοστό	Δεν εφαρμόζεται		100		

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η παρούσα πρόσκληση υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Οι δαπάνες των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση –NextGenerationEU, στο πλαίσιο της παρούσας, κατανέμονται κατά υπόεργο ως ακολούθως:

Πίνακας 4

Υπόεργο	Περιγραφή	Προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ
1	Υποδομή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ).	109.044.000,00
2	Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού.	44.608.000,00
3	Υλοποίηση υποδομής διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	74.348.000,00

3.2 Στο πλαίσιο της παρούσας θα ενταχθούν πράξεις έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. Στον συνολικό προϋπολογισμό των 228.000.000,00 ευρώ δεν συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.

3.3 Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2025. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία. Δράσεις που η υλοποίησή τους έχει εκκινήσει μετά την 1^η Φεβρουαρίου 2020 είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση υπό την προϋπόθεση ότι

9

συμπεριλαμβάνονται στον εγκεκριμένο ΕΣΑΑ και συμμορφώνονται με τον Κανονισμό, τη Χρηματοδοτική Συμφωνία και τη Συμφωνία Χορήγησης Δανείου.

4.2 Τα έργα θα πρέπει να έχουν μεγάλο βαθμό ωριμότητας

4.3 Έργα τα οποία καλύπτουν το αντικείμενο και τις απαιτήσεις της παρούσας πρόσκλησης και έχουν ενταχθεί, δημοπρατηθεί, συμβασιοποιηθεί και υλοποιούνται με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» ή το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή με ίδιους Πόρους του Φορέα Υλοποίησης αξιολογούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δύνανται να είναι επιλέξιμα, εφαρμοζόμενων των κανόνων επιλεξιμότητας δαπανών για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως αναφέρονται στα Άρθρα 15 και 16 της Απόφασης Αριθμ. 119126 ΕΞ 2021 «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΦΕΚ 4498/Β/2021).

4.4 Έργα με έσοδα

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση (Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων»).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

i) Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης **δεν είναι επιλέξιμες** οι ακόλουθες εργασίες:

- Μελέτες ωρίμανσης ΕΕΛ και ΔΑ, καθώς και υποστηρικτικές μελέτες.
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων.
- Ανακατασκευή ή/και αντικατάσταση (τμήματος ή συνόλου) εξοπλισμού ΕΕΛ και αντλιοστασίων, εφόσον έχουν συγχρηματοδοτηθεί σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και δεν έχει παρέλθει 20ετία από την ημερομηνία παραλαβής τους με βάση το πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής.
- Εργασίες συντήρησης υφιστάμενων ΕΕΛ.
- Αποφρακτικά οχήματα
- Οχήματα αποκομιδής ιλύος

ii) **Επιλέξιμα είναι:**

Όσον αφορά στα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία «α. Υποδομή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ)».

- έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας, μεταφοράς και διάθεσης λυμάτων (ΕΕΛ) των οικισμών με πληθυσμό μικρότερο των 2.000 ι.κ.
- τα έργα εσωτερικών δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων, κυρίως στις πυκνοδομημένες περιοχές,
- Οι δαπάνες βιολογικής απομάκρυνσης N και P στις ΕΕΛ κρίνονται, επιλέξιμες ως αναπόσπαστο τμήμα καλής και αποδοτικής λειτουργίας της βιολογικής βαθμίδας, ενώ οι δαπάνες της τριτοβάθμιας επεξεργασίας (χημική απομάκρυνση P, διύλιση, οζόνωση κ.λπ.) θεωρούνται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνεται η δυνατότητα μελλοντικής επαναχρησιμοποίησης της εκροής της ΕΕΛ (άρδευση, πυρόσβεση, εμπλουτισμός υπόγειου υδροφορέα, κ.λπ.).
- τα έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (ΕΕΛ) στις δομές της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου όρους

Όσον αφορά στα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία «β. Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού».

- έργα αποκατάστασης – αναβάθμισης – μετεγκατάστασης – κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (ΕΕΛ) σε συμφωνία με την εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων,
- έργα αποκατάστασης κεντρικών συλλεκτών αποχέτευσης και αγωγών προσαγωγής ακαθάρτων στην ΕΕΛ, καθώς και
- έργα κατασκευής εσωτερικών δικτύων συλλογής ακαθάρτων των οικισμών που δεν έχει ολοκληρωθεί το δίκτυο στο πυκνοδομημένο τμήμα τους.

Όσον αφορά στα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία «γ. Υλοποίηση υποδομής διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων».

- Υποδομές εγκατάστασης επεξεργασίας και διαχείρισης της παραγόμενης ιλύος από ΕΕΛ, σύμφωνα με τις διαθέσιμες τεχνολογίες (ηλιακή ξήρανση, θερμική ξήρανση, κ.λπ.).
- Μεταφορά υπολείμματος επεξεργασίας ιλύος σε αδειοδοτημένο χώρο διάθεσης (ΧΥΤΑ, κ.λπ.) ή/και σε Μονάδα Επεξεργασίας απορριμμάτων με σκοπό την συν επεξεργασία.
- Υποδομές εγκατάστασης ενεργειακής αξιοποίησης επεξεργασμένης ιλύος, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα στην κείμενη Νομοθεσία περί Κρατικών Ενισχύσεων.
- Υποδομές διοίκησης και ελέγχου της γραμμής επεξεργασίας της ιλύος.
- Έργα ελέγχου των υποδομών διαχείρισης της ιλύος (τηλεμετρία - Τηλεχειρισμός).

Τα ως άνω φυσικά αντικείμενα των έργων ή προμηθειών πρέπει να ανταποκρίνονται σε μία ολιστική προσέγγιση επίλυσης ιεραρχημένων προβλημάτων διαχείρισης λυμάτων και να χαρακτηρίζονται από:

- λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της παρέμβασης, ιδίως σε περιπτώσεις τουριστικών περιοχών όπου ο σχεδιασμός και τα προτεινόμενα έργα διαχείρισης λυμάτων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη εποχικότητα των περιβαλλοντικών πιέσεων σε συνδυασμό με τη βέλτιστη οικονομοτεχνικά λύση
- την αρχή της εγγύτητας, ιδίως στις περιπτώσεις οικισμών με δυναμικότητα κάτω των 2000 ικ, όπου θα πρέπει να αποφευχθούν εκτεταμένες αντλήσεις και αυξημένου μήκους προσαγωγές λυμάτων. Αντιθέτως θα πρέπει να προτιμηθούν compact μονάδες και βιώσιμες – λειτουργικά και οικονομοτεχνικά – λύσεις.

Οριζόντιες επικουρικές δράσεις για το σύνολο των ανωτέρω Ομάδων

- Απόκτηση της απαιτούμενης εδαφικής έκτασης για την εγκατάσταση των προτεινόμενων υποδομών/εξοπλισμού, εφόσον απαιτείται, με επιλέξιμη δαπάνη έως 10% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου.
- Έργα σύνδεσης, μεταφοράς, αποκατάστασης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ), εφόσον απαιτούνται.
- Αρχαιολογική επίβλεψη και έρευνες-εργασίες, εφόσον απαιτείται.
- Επιπλέον, εφόσον οι αιτήσεις των Δικαιούχων αφορούν σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμούς Η/Μ (ΕΕΛ, Α/Σ κ.λπ.), στην αίτηση δύναται να περιλαμβάνεται υποέργο αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), προϋπολογισμού έως το 100% της μέσης ετήσιας κατανάλωσης, και όχι άνω του 15% του προϋπολογισμού του κατασκευαστικού υποέργου.

4.5 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.5.1 Γενικά Θέματα

4.5.1.1. Κάθε δυνητικός δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλλει μία (1) αίτηση χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα για τις Ομάδες υποέργων 2 και 3 και έως δύο (2) αιτήσεις χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα για το υποέργο 1.

4.5.1.2 Σε περίπτωση συνεργασιών μεταξύ των Δικαιούχων ευρύτερων περιοχών (πχ Διαδημοτική συνεργασία), είτε για λόγους βέλτιστου Σχεδιασμού Έργων/Δράσεων, Οικονομίας Κλίμακας κ.λπ., είτε για λόγους μη επάρκειας/αδυναμίας Δικαιούχου, το πλήθος των ανωτέρω υποέργων δύναται να αυξάνεται αναλόγως. Οι εμπλεκόμενοι στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να έχουν αμοιβαία αποφασίσει και συμφωνήσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (με Προγραμματική Συμφωνία), καθώς και τη διαχείριση του έργου (ένας Δικαιούχος για το σύνολο της Πράξης).

4.5.1.3. Ο δικαιούχος πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις του ν.4624/2019, καθώς και του ν. 4403/2016 για τα όσα ορίζονται από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σε ότι αφορά στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4.5.2 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

4.5.2.1 Για τις Ομάδες υποέργων 1, 2 και 3 ορίζεται ελάχιστος αιτούμενος προϋπολογισμός κύριου υποέργου 150.000 € (προ ΦΠΑ).

4.5.2.2 Η Αγορά Γης είναι επιλέξιμη σε ποσοστό έως 10% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

(α) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα.

(β) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(γ) Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.

4.5.2.3 Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες των βασικών μελετητών, οι οποίοι μετέχουν υποχρεωτικά ως τεχνικοί σύμβουλοι – μελετητές κατά την εκτέλεση δημοσίων έργων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 188 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

4.5.2.4 Οι δαπάνες των έργων / προμηθειών πρέπει να περιλαμβάνουν και εργασίες διαχείρισης ΑΕΚΚ.

4.5.2.5 Δυνάμει του ν.4685/2020 είναι επιλέξιμες οι εργασίες κατασκευής ιδιωτικών συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης (φρεάτιο ιδιωτικής σύνδεσης και διακλάδωση από τη ρυμοτομική γραμμή μέχρι τη θέση του αγωγού όπως ορίζεται στον ν.1069/1980, άρθρο. 15 και τροποποιήθηκε με τον ν.2307/1995, άρθρο 6, παρ. 5 και ισχύει).

4.5.2.6 Η αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες της λειτουργίας των υποδομών του Δικαιούχου. Στόχος είναι η ενεργειακή αυτονομία αυτών και δεν πρέπει να προκύπτει οικονομική δραστηριότητα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.

4.5.2.7. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμα:

- Μελέτες ωρίμανσης
- Εργασίες τακτικής συντήρησης υφιστάμενων υποδομών και εξοπλισμού

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις τους στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Αποβλήτων του ΥΠΕΝ, gensec.wst@ypen.gr, και προσκομίζουν τα αρχεία με usb στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στη Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, Μεσογείων 119 ΤΚ 11526, 7^{ος} όροφος:

Οι προτάσεις υποβάλλονται μέχρι **31/5/2022** και συνοδεύονται από τα κάτωθι ψηφιακά έγγραφα – στοιχεία ωριμότητας :

- a. Αίτηση υποβολής για ένταξη στο πρόγραμμα χρηματοδότησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα υλοποίησης **(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι)**.
- b. Απόφαση Συλλογικού Οργάνου, εφόσον υφίσταται, για ένταξη στο πρόγραμμα χρηματοδότησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- c. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου και τη συγκρότηση του αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου.
- d. Στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου (νόμος, διοικητική ή κανονιστική διάταξη, καταστατικό, προγραμματική σύμβαση, οργανισμός, συστατική πράξη κ.λπ).
- e. Στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου για την υλοποίηση του έργου.
- f. Τεκμηρίωση Διοικητικής Ικανότητας, Επιχειρησιακής Ικανότητας και Χρηματοοικονομικής Ικανότητας (εφόσον απαιτείται). Ενδεικτικά υποδείγματα διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Προγράμματος <https://greece20.gov.gr/systima-diaxeirisis-kai-elegchou/>.
- g. Δυνητικοί δικαιούχοι που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 22766/9-4-2020 (Β' 1386), υποχρεούνται, προ της υποβολής αιτήματος, να έχουν ενεργοποιήσει τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/ 2016 (Α' 147) ως ισχύει. Στην αίτηση χρηματοδότησης αναφέρεται υποχρεωτικά η τεχνική υπηρεσία που θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου/ προμήθειας/ μελέτης ή υπηρεσίας, άλλως το αίτημα δεν εξετάζεται. Επίσης, σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτούνται οι εκατέρωθεν σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων για την εκχώρηση καθηκόντων φορέα υλοποίησης.
- h. Τεκμηρίωση ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου ή αρμοδιότητας στην περιοχή παρέμβασης (π.χ. προσκόμιση τίτλου κτήσης κυριότητας, πιστοποιητικό μεταγραφής του και πιστοποιητικό περί μη διεκδίκησης από το οικείο υποθηκοφυλακείο, κτηματολογικό φύλλο από Κτηματολογικό Γραφείο) ή σύμβαση παραχώρησης νομής, κατοχής ή χρήσης, το πιστοποιητικό μεταγραφής του και η κυριότητα του παραχωρούντος. Η ως άνω σύμβαση

παραχώρησης πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον 15 έτη από τον χρόνο οριστικής παραλαβής του έργου.

- i. Εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, (σχέδια, τεύχη προσμέτρησης και προϋπολογισμό), τεύχη δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη). Προμελέτη, εφόσον το έργο δημοπρατηθεί ως μελετοκατασκευή,
- j. εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις που πιστοποιούν την πληρότητα, καθώς και την ωριμότητα του φακέλου της πρότασης προς δημοπράτηση.
- Αντίγραφο Βεβαίωσης χωροθέτησης, εφόσον αυτή απαιτείται.
  - Αντίγραφο γνωμοδότησης δασικής υπηρεσίας.
  - Αντίγραφο γνωμοδότησης της αρχαιολογικής υπηρεσίας εφόσον απαιτείται.
  - Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων εν ισχύ ή σχετική απαλλαγή.
- k. Για τις προμήθειες, αναλυτική τεκμηρίωση του αιτούμενου προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να ορισθεί Επιτροπή διερεύνησης τιμών με απόφαση του Αρμόδιου συλλογικού οργάνου του Δικαιούχου, η οποία θα καταστρώσει το σχετικό Πρακτικό επιτροπής διερεύνησης τιμών συνοδευόμενο από Πίνακα προσδιορισμού μέσω τιμών υλικών (από τουλάχιστον τρεις προμηθευτές, ανά περίπτωση), ή/και από σχετικές προσφορές και τιμοκατάλογους υλικών ή/και ενημερωτικά φυλλάδια. Ο Δικαιούχος καλείται να διερευνήσει και τους τιμοκαταλόγους των οίκων κατασκευής του αιτούμενου εξοπλισμού για τη διαμόρφωση της πλέον συμφέρουσας τιμής και την εξασφάλιση της πλέον οικονομοτεχνικά ορθής διαχείρισης των πόρων της παρούσας Πρόσκλησης. Επισημαίνεται ότι στην αίτηση του Δικαιούχου θα πρέπει να υποβληθεί όλη η σχετική αλληλογραφία η οποία έχει εμπρόθεσμα (προ της αίτησης) διαμειφθεί με τους προαναφερθέντες προμηθευτές.
- l. Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες μετατόπισης δικτύων κοινής ωφέλειας πρέπει να τεκμηριώνονται με προεκτίμηση κόστους από τους αρμόδιους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας ή εκτίμηση της τεχνικής υπηρεσίας του δικαιούχου.
- m. Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών πρέπει να τεκμηριώνονται με έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού (που πρέπει να περιλαμβάνει ανάλυση του αιτούμενου προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπανών, πλήθος και ειδικότητες προσωπικού, προμήθεια εξοπλισμού, χρονοδιάγραμμα εργασιών σύμφωνα και με το κυρίως υποέργο κ.λπ.).
- n. Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες ΑΠΕ πρέπει να υποβληθεί η σχετική άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΡΑΕ, εφόσον απαιτείται.
- o. Για τα έργα που έχουν δημοπρατηθεί ή/και συμβασιοποιηθεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την εξέταση της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, Απόφαση του Τεχνικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής ή του Δημοσίων Έργων του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, εφόσον στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο,

περί αποδοχής του συστήματος «κατασκευή έργου με αξιολόγηση μελέτης», όπου αυτό εφαρμόζεται και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθ. 81 του ν.4635/2019.

- ρ. Για τα προτεινόμενα στην Ομάδα υποέργου 1 έργα, θα πρέπει να υποβληθούν στοιχεία του Δικαιούχου που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα / αναγκαιότητα της πρότασης. Ειδικότερα, σε ότι αφορά στη συμμόρφωση της πρότασης με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), ο Δικαιούχος θα πρέπει να προσκομίσει υποστηρικτικά στοιχεία για τις ενδεικτικά αναφερόμενες περιπτώσεις, όπως: (α) οικισμοί σε περιοχές που αποκαλούνται “Προστατευόμενες περιοχές”, κατά το Άρθρο 6 του ΠΔ 51/2007 και το Παράρτημα V αυτού, (β) οικισμοί περιοχές που βρίσκονται στη λεκάνη απορροής Υδατικών Συστημάτων (ΥΥΣ ή ΕΥΣ) που χαρακτηρίζονται σε “ΚΑΚΗ” κατάσταση (ποιοτικά) στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ (1η αναθεώρηση) λόγω ύπαρξης π.χ. νιτρικών ή άλλων ρύπων ανθρωπογενούς προέλευσης.
- q. Έκθεση με τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και βιωσιμότητας του έργου
- ρ. Ανάλυση εξόδων - εσόδων (όπου απαιτείται)
- s. Ειδική αναφορά και ανάλυση του μέρους παραγωγής ενέργειας για υποβολή σύμφωνα με τον Κανονισμό περί Κρατικών Ενισχύσεων (ΓΑΚ) (όπου απαιτείται)
- t. Έκθεση που να αποδεικνύει τη συμμόρφωση του παραπροϊόντος όσον αφορά στα όρια για τα φυσικά και χημικά συστατικά του, όπως προκύπτουν από την ισχύουσα Νομοθεσία. (όπου απαιτείται)
- υ. Τεχνικό Δελτίο το οποίο επισυνάπτεται στο (Υπόδειγμα Δ1-Ε1 ΤΔΕ)**
- v. Στοιχεία κυριότητας του ακινήτου (για υποδομές διαχείρισης λυμάτων ΕΕΛ, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις διαχείρισης λυματολάσπης.)
- w. Τεχνικό Δελτίο Διοικητικής Επάρκειας που επισυνάπτεται στο Υπόδειγμα III.**
- x. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου με την οποία αποδέχεται τους όρους του παραρτήματος Ι .
- γ. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου με ανώτατο χρονικό όριο ολοκλήρωσης των εργασιών 30/9/2025 και αποπληρωμής 31/12/2025.
- z. Φάκελο με τα δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης της διοικητικής και λειτουργικής ικανότητας του φορέα που αναφέρονται στο **Υπόδειγμα III.**

Για τα έργα που υλοποιούνται με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» ή το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή με ίδιους Πόρους του Φορέα Υλοποίησης θα πρέπει επιπρόσθετα να υποβληθούν τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- α. Η απόφαση ένταξης του έργου στο ΠΔΕ
- β. Τα τεύχη δημοπράτησης, εφόσον το έργο/ υποέργα έχουν δημοπρατηθεί.
- γ. Οι Συμβάσεις των Έργων/ υποέργων, και οι τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υφίστανται νομικές δεσμεύσεις (Συμβάσεις) .

δ. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων/υποέργων.

ε. Βεβαίωση του επιβλέποντα μηχανικού για τα έργα που έχουν ολοκληρωθεί ή είναι στο στάδιο υλοποίησης.

στ. Πίνακας πληρωμών προς τους αναδόχους και οφειλόμενα ποσά για συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν ολοκληρωθεί.

Επιπρόσθετα τα έργα που εντάσσονται στην κατηγορία «Υποέργο2-Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού» θα πρέπει να συνοδεύονται με έκθεση τεκμηρίωσης, υπογεγραμμένη από Μηχανικό Η/Μ, από την οποία να προκύπτει ότι πληρούν την απαίτηση να οδηγήσει η ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10% , η οποία επιτυγχάνεται αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο .

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο Φορέα Υλοποίησης θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση από Επιτροπή που θα συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6.1 Αξιολόγηση

Κριτήρια αξιολόγησης είναι :

1. Η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της δράσης,

Η πρόταση είναι αποτέλεσμα ανάλυσης αναγκών, προβλημάτων , προκλήσεων και δυνατών σημείων της περιοχής

2. Ο αναπτυξιακός χαρακτήρας της πρότασης

Ο αναπτυξιακός χαρακτήρας της πρότασης εξετάζεται σε σχέση με λεπτομερή ανάλυση του υπόψη έργου ως προς τα τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά :

- χρηματοοικονομική (βιωσιμότητα του έργου),
- οικονομική (συμβολή του έργου στην ανάπτυξη και στην κοινωνική ευημερία)

3. η συμβατότητα με τον τοπικό και υπερκείμενο σχεδιασμό

Εξετάζεται η συμβατότητα της δράσης με το Επιχειρησιακό Σχέδιο και τα ρυθμιστικά / ΓΠΣ σχέδια του Δήμου και το Σχέδιο διαχείρισης Λεκανών απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) της υδατικής λεκάνης που βρίσκεται το έργο, η συμπληρωματικότητα και συνέργειες της πρότασης με άλλες δράσεις, έργα και προγράμματα εθνικά ή/και ευρωπαϊκά που βρίσκονται σε εξέλιξη στον δήμο , το χωροταξικό και περιβαλλοντικό θεσμικό πλαίσιο και σχεδιασμό κ.λπ.

4. Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της πρότασης

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της πρότασης εξετάζεται σε σχέση με :

- Το εύλογο του κόστους του έργου με βάση την αρχή της εγγύτητας δηλαδή την αποφυγή ανάπτυξης μεγάλου μήκους δικτύων για την κάλυψη των αναγκών
- Το λειτουργικό κόστος του έργου ,
- την αποτελεσματικότητά της ως προς την αντιμετώπιση προκλήσεων που σχετίζονται με τους στόχους του προγράμματος, και συνεπώς τη συμβολή της πρότασης στην επίτευξη των στόχων/δεικτών των αντίστοιχων αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος, την επίδραση του έργου στο περιβάλλον, την ενεργειακή εξοικονόμηση , τη συμβολή στην πράσινη ανάπτυξη και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής κ.λπ.
- τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα της πρότασης με άλλες πράξεις δράσεις και πολιτικές τοπικής κλίμακας

5. Η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος της πρότασης

Η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος εξετάζεται σε σχέση με:

- το φυσικό αντικείμενο,
- την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση, μελετοκατασκευή, ΣΔΙΤ κ.λπ.),
- τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση του έργου π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων κ.λπ.
- την ωριμότητα του έργου

Ως βάση μπορούν να χρησιμοποιηθούν χρονοδιαγράμματα συναφών έργων που έχουν υλοποιηθεί επιτυχώς.

6. Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της πρότασης

Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού αποδεικνύεται από :

- την πληρότητά του (περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου)
- το κατά πόσο τα προβλεπόμενα μοναδιαία κόστη είναι ρεαλιστικά, βάσει των τευχών δημοπράτησης. Ειδικότερα για τυχόν αναγκαίες εργασίες / προμήθειες / υπηρεσίες, των οποίων τα κόστη δεν προκύπτουν από κανονιστικές πράξεις προσδιορίζεται ενδεικτικό μοναδιαίο κόστος με πρόβλεψη ποσοστιαίας απόκλισης (π.χ.10%) ή πρόβλεψη εύρους (π.χ. 100.000 ευρώ- 120.000 ευρώ) ή συνδυασμός εύρους και απόκλισης.

7. Η τεχνική και διοικητική ωριμότητα της πρότασης

Εξετάζονται τα στοιχεία της ωριμότητας των προτάσεων όπως τεχνική ωριμότητα πρότασης και πληρότητα φακέλου, εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων, χωροθέτηση, λοιπές εγκρίσεις και άδειες, ιδιοκτησία από τον φορέα του έργου επί του οικοπέδου όπου θα υλοποιηθεί το έργο ή μακροχρόνια μίσθωση, η διοικητική επάρκεια του φορέα υλοποίησης, αποφάσεις αρμόδιων οργάνων και υπηρεσιών, κ.λπ.

8. η Διοικητική επιχειρησιακή και λειτουργική ικανότητα του φορέα υλοποίησης της πρότασης

Εξετάζονται η εμπειρία και η αποτελεσματικότητα του φορέα στην υλοποίηση και λειτουργία παρόμοιας φύσης έργων και η επιχειρησιακή ικανότητα του φορέα.

Τα κριτήρια αξιολόγησης βαθμολογούνται σε μια κλίμακα 1-100, με βάση σύμφωνα με τον Πίνακα που παρουσιάζεται στη συνέχεια. Σε περίπτωση αθροιστικής βαθμολογίας < 50 βαθμών, η πρόταση απορρίπτεται.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΑΘΜΟΝΟΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

α/α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΒΑΘΜΟΣ
1	Η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της πρότασης	1-15
2	Η πρόταση έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα	1-10
3	Η συμβατότητα με τον τοπικό και υπερκείμενο σχεδιασμό	1-5
4	Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της πρότασης	1-20
5	Η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος της πρότασης	1-10
6	Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της πρότασης	1-5
7	Η τεχνική και διοικητική ωριμότητα της πρότασης	1-25
8	η Διοικητική επιχειρησιακή και λειτουργική ικανότητα του φορέα υλοποίησης της πρότασης	1-10

Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζεται στις **ενενήντα (90)** μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από τον δικαιούχο. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου εκκινεί από την ημερομηνία κατάθεσης του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Με βάση την ανωτέρω περιγραφόμενη διαδικασία αξιολόγησης θα προκύψουν τμηματικοί κατάλογοι έργων, τα τεχνικά δελτία έργων των οποίων θα υποβληθούν στην Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, προς τελική έγκριση, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ, Άρθρο 4, «Ένταξη Έργων στο ΤΑΑ», της Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με Αριθμ. 119126 ΕΞ 2021, «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», ΦΕΚ 4498/Β/2021.

Κατά την αξιολόγηση η αρμόδια Υπηρεσία δύναται να ζητήσει:

- τα τυχόν, ελλιπή έγγραφα/στοιχεία ή/και

- πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις/συμπληρωματικά στοιχεία), θέτοντας χρονικό περιορισμό (από την επόμενη εργάσιμη ημέρα αποστολής της σχετικής ενημέρωσης με ηλεκτρονική αλληλογραφία της Υπηρεσίας) για την αποστολή των ανωτέρω. Πρόταση που δεν καλύπτει τα κριτήρια της πληρότητας απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος.

6.2 Όποια από τα έργα που υλοποιούνται και χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων «Αντώνης Τρίτσης» αξιολογηθούν θετικά συνεχίζουν απρόσκοπτα την υλοποίησή τους. Με την ολοκλήρωση ένταξής τους στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πραγματοποιείται η μετάπτωση των έργων και τροποποιούνται οι όροι όσον αφορά στην πηγή χρηματοδότησης του έργου.

6.3 Η απόφαση ένταξης της πράξης στο Πρόγραμμα, εκδίδεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021./29-9-2021 απόφασης (ΦΕΚ4498/Β/2021).

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Ζαχαρία Φράγκου , 2131513707, email: z.fragkou@prv.ypeka.gr και στον κ. Παναγιώτη Μπλούνα, 2131513797, p.blounas@prv.ypeka.gr .

Πριν το αίτημα για παροχή περαιτέρω πληροφοριών, οι δικαιούχοι καλούνται να λάβουν γνώση των ήδη συνημμένων αρχείων συχνών ερωτήσεων-απαντήσεων της πρόσκλησης, του περιεχομένου της πρόσκλησης, καθώς και των υπολοίπων συνημμένων αρχείων αυτής.

9. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της. Η πρόσκληση και το υποστηρικτικό υλικό να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (www.yren.gr).

Ο

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κ. ΣΚΡΕΚΑΣ

Συνημμένα:

- Συνημμένα:
- Παράρτημα Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- Δήμοι
- ΔΕΥΑ
- Σύνδεσμοι Αποχέτευσης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- Υπουργείο Οικονομικών
  - Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού, κ. Θ. Σκυλακάκη
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
- Υπουργείο Εσωτερικών
  - Γρ. Υπουργού Εσωτερικών, κ. Μ. Βορίδη
  - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ)
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
  - Γρ. Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δημόσιες Επενδύσεις και ΕΣΠΑ), κ. Ι. Τσακίρη
  - Γρ. Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, κ. Δ. Σκάλκου
- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)
- Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης για ανάρτηση στην ιστοσελίδα www.greece20.gov.gr

Εσωτερική Διανομή:

- Γρ. Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα Συντονισμού Αποβλήτων ΥΠΕΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:**Ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει:**

- i. Να υλοποιήσει αποτελεσματικά το Έργο και να διασφαλίσει την επίτευξη των Επιχειρησιακών ρυθμίσεων και των Οροσήμων και Στόχων αυτού, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις διατάξεις και διαδικασίες του ΣΔΕ.
- ii. Να προβαίνει, όπου απαιτείται για την υλοποίηση του Έργου, στη σύναψη συμβάσεων ή/και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
- iii. Να υποβάλει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχέδια διακήρυξης, σύμβασης ή τροποποίησης αυτής προκειμένου να λαμβάνει σύμφωνη γνώμη, όπου απαιτείται, για τις αντίστοιχες διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις Έργων που εκτελούνται με ίδια μέσα*, υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποίηση της απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα.
- iv. Να εποπτεύει τα στάδια εκτέλεσης των συμβάσεων του Έργου από τον Ανάδοχο και να προβαίνει στην πληρωμή του Αναδόχου, σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε σύμβασης και το πρόγραμμα εκταμίευσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- v. Να τηρεί ηλεκτρονικό και έγχαρτο φάκελο φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για το Έργο, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και του Εγχειριδίου διαδικασιών και να παρέχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία αυτού σε κάθε αρμόδιο όργανο, τον οποίο διατηρούν για πέντε (5) έτη μετά την αποπληρωμή της Δράσης ή του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
- vi. Να παρέχει αμελλητί τις πληροφορίες που ζητούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και από την Υπηρεσία Συντονισμού ή/και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του Έργου.
- vii. Να τηρεί το θεσμικό πλαίσιο, που αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- viii. Να αποστέλλει όλα τα αναγκαία στοιχεία και διευκολύνει την πρόσβαση στελεχών ή εξουσιοδοτημένων οργάνων της Υπηρεσίας Συντονισμού, της Ε.Δ.ΕΛ., της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της OLAF, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και του Ανεξάρτητου Ελεγκτή στην έδρα τους, στον τόπο υλοποίησης των Δράσεων/Έργων, ή/και στην έδρα του Αναδόχου προκειμένου να πραγματοποιηθούν έλεγχοι ή/και επιθεωρήσεις γραφείου ή/και επιτόπιοι έλεγχοι ή/και επιτόπιες επισκέψεις και μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων του ΤΑΑ να εκχωρούν τα ισοδύναμα δικαιώματα.
- ix. Να συλλέγει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα απαιτούμενα δεδομένα για τους κοινούς και τυχόν ειδικούς δείκτες που ορίζονται από τον Κανονισμό και να διαβιβάζει τα δεδομένα αυτά, στην Υπηρεσία Συντονισμού τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο ή εντός των προθεσμιών που αυτή θέτει.

1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται:

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης του Έργου, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Έργο, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται μέσω των Δελτίων Παρακολούθησης Υλοποίησης Έργου.

2. ΕΛΕΓΧΟΙ

Ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται:

- (i) Να θέτει στη διάθεση της ΕΥΣΤΑ, της ΕΔΕΛ, του Ανεξάρτητου Ελεγκτή και όλων των εθνικών και ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του Έργου.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα και τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης του Έργου, και να διευκολύνει τον έλεγχο (διοικητικό ή/και επιτόπιο) προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση του Έργου, εφόσον ζητηθεί.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Οι Φορείς Υλοποίησης αναλαμβάνουν:

- i. Να μεριμνούν ώστε να δίδεται επαρκής πληροφόρηση και δημοσιότητα στις Δράσεις/Έργα, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τη Χρηματοδοτική Συμφωνία, τη Συμφωνία Χορήγησης Δανείου και τη Στρατηγική Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας της Υπηρεσίας Συντονισμού.
- ii. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Υπουργείου Ευθύνης και του Φορέα Υλοποίησης και του Έργου, σύνοψη του Έργου, ημερομηνία έναρξης του Έργου, ημερομηνία λήξης του Έργου, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης του Έργου.
- iii. Να προβάλλουν σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιεί, το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Next Generation EU» και να τίθεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- iv. Να αναρτούν στον διαδικτυακό τόπο τους, αν υπάρχει, στοιχεία του Έργου, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογη με το επίπεδο της στήριξης, στόχους και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

4. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι φορείς υλοποίησης αναλαμβάνουν:

- (i) Να διατηρούν όλα τα πρωτότυπα έγγραφα και ιδίως τα λογιστικά και φορολογικά αρχεία για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών μετά την ολοκλήρωση του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και να παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα όργανα ελέγχου. Σε περίπτωση που είναι σε εξέλιξη έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες, διεκδίκηση απαιτήσεων σχετικά με την επιχορήγηση ή διαπιστωθούν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων, τα έγγραφα και αρχεία πρέπει να διατηρούνται μέχρι να ολοκληρωθούν οι εν λόγω έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες ή διεκδίκηση απαιτήσεων. Εάν οι διοικητικές ή οι επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται δειγματοληπτικά, τηρούνται αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τις δράσεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

(Κατά την Ένταξη συμπληρώνονται:

- *τυχόν ειδικοί όροι που προβλέπονται σε ειδικό θεσμικό πλαίσιο ή και ορίζονται από την ΕΥΣΤΑ.*